

Όσιος Εφραίμ Κατουνακιώτης (1912 - 14/27 Φεβρουαρίου 1998)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Εφραίμ Κατουνακιώτης](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ιερομόναχος Εφραίμ Κατουνακιώτης

Ο Γέροντας Ιωσήφ Βατοπεδινός (+2009), που τον γνώριζε καλά, γράφει περί αυτού, δίχως υπερβολή: «Μέσα στην αγιορειτική συνείδηση η μορφή του Γέροντος Εφραίμ του Κατουνακιώτου έχει χαραχθεί ως οσιακή. Η ζωή του ήταν ένα συνεχές μαρτύριο συνειδησεως. Δεν μελέτησε μόνο τους Πατέρες, αλλά τους ακολούθησε και εφάρμοσε με ακρίβεια στη ζωή του τη διδασκαλία τους. Ιδιαίτερα καθοδηγήθηκε από τον πνευματικό του πατέρα, Γέροντά μας Ιωσήφ τον Ησυχαστή. Δεν άσκησε μόνο την μαρτυρική υπακοή, αλλά έγινε και ο χαρισματούχος υποτακτικός. Βίωσε την πληρότητα της θείας Χάριτος από τα πρώτα ασκητικά του βήματα. Έτσι ο λόγος του απλός, αλλά βιωματι-κός· δίχως εξωτερική καλλιέπεια, αλλά “άλατι ηρτυμένος” ήταν αποδεκτός, ιδιαίτερα από τους Αγιορείτες πατέρες, ως νόμος και κανόνας για την ορθή πορεία της μετανοίας».

Γεννήθηκε στο Αμπελοχώρι Θηβών το 1912. Από μικρός αγάπησε τα κομποσχοίνια, τις μετάνοιες, τις αγρυπνίες, τα μοναστήρια. Οι γονείς του κατέληξαν μοναχοί. Οι αποτυχίες της νεότητάς του ήταν για να τον οδηγήσουν στο Άγιον Όρος, όπου θα πετύχαινε. Το 1933 ήλθε στα ερά-σμια Κατουνάκια, στην Καλύβη του Οσίου Εφραίμ του Σύρου. Εκάρη μοναχός, μετά ένα έτος, από τον Γέροντα Εφραίμ († 1934) με το όνομα Λογγίνος. Το 1935 εκάρη μεγαλόσχημος από τον παπα-Νικηφόρο († 1973) με το όνομα Εφραίμ. Το 1936 χειροτονήθηκε διάκονος και ιερέυς. Οι Γέροντές του,

παρότι ήταν αυστηροί, σκληροί και δύσκολοι, τους έκανε πάντοτε απερίεργη υπακοή.

Σταθμός στην πνευματική του πορεία υπήρξε η γνωριμία του με τον Γέροντα Ιωσήφ τον Ησυχαστή (+1959), που εξελίχθηκε σε ισχυρό πνευματικό σύνδεσμο, αφού τον μύησε στα μυστικά της νοεράς προ-σευχής. Προσευχόμενος είδε με χαρά τρεις αγγέλους. Έτρεξε να το πει στον Γέροντα Ιωσήφ, που του είπε: «Αυτό παιδί μου είναι το πρώτο σκαλί. Αυτή είναι η χάρις. Από 'δω και πέρα άλλη πνευματική αμφίεση, άλλοι ορίζοντες, άλλη τροφή πνευματική, άλλη προσευχή σε περιμέ-νουν. Αυτό πολλοί μοναχοί το περιμένουν χρόνια και λίγοι το γεύονται. Κι εσένα τόσο γρήγορα σου το 'δωσε ο Θεός!». Άλλοτε προσευχόμενος ο Γέροντας Ιωσήφ του είπε: «Παιδί μου, δεν έχεις απλώς καθαρότητα ψυχής, αγνεία έχεις».

Εκεί που διακρίθηκε και χαριτώθηκε ήταν η σαραντάχρονη υπακοή του. Έλεγε: «Αυτός ο οποίος κάνει υπακοή στον Γέροντά του, μιμείται τον Χριστό, ο οποίος έκανε υπακοή στον Πατέρα Του. Και υποχρεούται κατά συνέχειαν ο Θεός να ευλογήσει εκείνον ο οποίος τον μιμείται...

Πολλές φορές κι εμείς, να πούμε, ως Γέροντες, μπορεί να κάνουμε κι ένα λάθος. Εσύ όμως που θα κάνεις υπακοή, θα σου βγει σε καλό, δεν θα σου βγει σε κακό. Ποτές η υπακοή δεν βγαίνει σε κακό, διότι είναι μίμησις Χριστού». Λέγουν πως ο παπα-Εφραίμ έφθασε εκεί που έφθασε, ψηλά, λόγω της μεγάλης υπακοής του. Το πιο αγαπητό του θέμα ήταν να μιλά περί υπακοής και περί προσευχής. Αυτά θυμάμαι, μας έλεγε, όταν πρωτοπήγαμε στα Κατουνάκια, ζώντος του Γέροντός του Νικηφόρου, στον οποίο έκανε άκρα υπακοή, παρότι είχε αμνησία.

Γηροκόμησε με σεβασμό, αγάπη, προθυμία, υπομονή και υπακοή τους τέσσερις Γεροντάδες του, για τους οποίους προσευχήθηκε κι έκλαψε πολύ και πληροφορήθηκε τη σωτηρία τους. Δεν μπορούσε να βαστά το παραμικρό βάρος στην καρδιά του, διότι δυσκολευόταν να προ-σευχηθεί και να λειτουργήσει. Πρώτος έβαζε μετάνοια συγχωρήσεως, συναδελφώσεως κι έλεγε ευχάριστα και αδυσκόλευτα το τρισευλογημένο «ευλόγησον». «Με την κατάκριση φεύγει η χάρη, έλεγε, με την υπακοή έρχεται πλούσια η ευλογία του Παναγάθου Θεού».

Έλεγε: «Και στη χαρά και στη λύπη ήρεμος και κόσμιος εξωτερικά, συγκρατημένος εσωτερικά. Χόρτασα από τα γλυκύτατανάματα του Παραδείσου και φρόντισα να μην το πάρω επάνω μου. Ήπια από τα πικρότατα ύδατα της κολάσεως, αλλά φρόντισα να μην καταποθώ από την απόγνωση». Πειρασμοί, ανέχειες, δυσχέρειες, ασθένειες δεν τον κατέβαλαν ποτέ. Η Παναγία τον έκανε καλά από σοβαρή ασθένεια εκζέματος που τον ταλαιπωρούσε χρόνια. Την τελευταία του εικοσαετία απέκτησε συνοδεία και βρήκε μικρή ανάπαυση. Το τελευταίο έτος ασθένησα

σοβαρά πάλι κι έμεινε κατάκοιτος.

Όταν κάποτε του είπε κάποιος πως τον θεωρούν άγιο, απάντησε: «Αλίμονο από τους άγιους που η φήμη τους έφτασε στην Αθήνα. Υπάρ-χουν πραγματικά άγιοι που βρίσκονται μέσα στις πόλεις, τις πολυκα-τοικίες και τα χωριά. Έτυχε να γνωρίσω πολλούς τέτοιους αγίους που ζούνε στον κόσμο... Με στενοχωρεί να βλέπω ανθρώπους να θεοποιούν συνανθρώπους τους, και χριστιανούς να απαιτούν από σένα να γίνεις κοσμοδιορθωτής. Δεν βρίσκομαι σε σχέση εχθρότητας με τους ανθρώπους που περνούν από 'δω, αλλά κάτι που ο ίδιος χρειάζομαι και που ίσως κι αυτοί για το ίδιο να ψάχνουν, είναι η σιωπή και η ησυχία».

Προσευχόμενος αναχώρησε του παρόντος μάταιου βίου στις 14/27-2-1998. Γράφει ένας ιερομόναχος: «Έβλεπα κοιμώμενον έναν όσιον ανήκοντα πλέον εις την χορείαν των Αγιορειτών Πατέρων και ηυχαρίστησα τον Θεόν και τον Γέροντα που με αγάπησε και χαρακτήρισε την ζωήν μου με την ιδικήν του. Τέλος, το σώμα του εδέχθη η μητέρα γη, αγιαζόμενη υπ' αυτού, την δε αγίαν του ψυχήν υπεδέχθη χαίρουσα η χορεία πάντων των οσίων των εν ασκήσει διαλαμψάντων, των οποίων η μνήμη την ημέραν εκείνη ήρχιζε με τον Εσπερινό, διά να εορτάση ούτω ο όσιος μετά των οσίων. Εις ημάς άφησε μνήμην και υπόδειγμα ενάρετου ησυχαστικής ζωής, ζωής Αγιορείτου μοναχού και νοσταλγικήν ανάμνησιν του σεπτού του προσώπου...».

Ήταν πράγματι ένας μεγάλος αγωνιστής, θεοφώτιστος και χαριτωμένος, ευλογημένος και μακάριος, ακέραιος, ακριβοδίκαιος, άψογος και καθαρός. Όπως είπαν «μετά την οσιακή του κοίμηση, άδειασαν τα Κατουνάκια...».

Πηγές - Βιβλιογραφία:

Τάσου Μιχαλά, Άθως, όρος άγιο, πολιτεία ανθρωπίνη, Αθήνα 1981, σ. 46. Ιωσήφ Κατουνακιώτου ιερομ., Γέροντας Εφραίμ Κατουνακιώτης, Άγιον Όρος 2000. Ιωσήφ Βατοπεδινού μοναχού, Ο χαρισματούχος υποτακτικός Γέροντας Εφραίμ ο Κατου-νακιώτης, Άγιον Όρος 2001. Γρηγορίου Δοχειαρίτου αρχιμ., Μορφές που γνώρισα να ασκούνται στο σκάμμα της Εκκλησίας, Άγιον Όρος 2011, σσ. 414-423.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό, τ. Γ', εκδ. Μυγδονία σ. 1429-1437.